

Fit for 55: Komisja Europejska ogłasza pakiet klimatyczny

2022-03-09

Fit for 55 to propozycja pakietu legislacyjnego, zawierającego 13 projektów przepisów. Wprowadzenie konkretnych przepisów, dopasowujących prawo unijne do pośredniego celu klimatycznego ma sprawić, że do 2030 roku UE obniży emisję dwutlenku węgla o 55 proc. (w porównaniu do roku 1990). Celem ostatecznym jest neutralność klimatyczna do roku 2050.

Propozycja Komisji Europejskiej (KE) to pakiet legislacyjny, zawierający 13 projektów przepisów, liczących prawie 4 tys. stron. Najważniejsze z nich to:

- **Rozszerzenie systemu ETS**

Polityka klimatyczna UE opiera się obecnie na europejskim systemie handlu emisjami (ETS), który obejmuje podmioty z branży energetycznej i energochłonnego przemysłu, które odpowiadają za około 40 proc. emisji gazów cieplarnianych na kontynencie. Firmy objęte tymi regulacjami kupują uprawnienia do emisji każdej tony dwutlenku węgla. Z roku na rok maleje liczba wydanych pozwoleń, co ma zachęcić do inwestowania w energię ze źródeł odnawialnych. Komisja chce przyspieszyć tempo zmniejszania ilości uprawnień i ograniczyć ilość uprawnień darmowych. Do systemu ETS ma dołączyć transport morski, a zasady dotyczące lotnictwa mają zostać zaostrzone. Na wzór ETS ma zostać stworzony osobny mechanizm dla transportu, budownictwa i ogrzewania budynków, co oznacza, że także na te sektory zostaną nałożone koszty emisji CO₂.

Całość przychodów uzyskanych ze sprzedaży uprawnień do emisji CO₂ państwa będą musiały wydawać na cele związane z KE przekonuje, że system ETS jest skuteczny. W ciągu 16 lat doprowadził do zmniejszenia emisji pochodzących z branży energetycznej i energochłonnego przemysłu o 42,8 proc.

- **Koniec produkcji samochodów spalinowych**

Propozycja Komisji Europejskiej zakłada zaostrzenie norm emisji dwutlenku węgla dla samochodów osobowych: do 2030 roku o 55 proc. (w porównaniu ze stanem obecnym), a od 2035 o 100 proc. To oznacza, że za 14 lat w UE nie będzie można zarejestrować samochodu z silnikiem spalinowym. Chodzi o nowo produkowane auta. KE zaleca także poprawę infrastruktury: punkty ładowania samochodów elektrycznych na drogach głównych mają być rozmieszczone co 60 kilometrów, a wodorowych co 150.

- **Nowe cele redukcji emisji**

Kolejną propozycją jest zaostrzenie celów redukcji emisji w ramach tzw. wspólnego wysiłku redukcyjnego (*Effort Sharing Regulation*). Dotyczy on sektorów nie włączonych w system ETS – budynków, transportu drogowego i krajowego transportu morskiego, rolnictwa, odpadów i małych sektorów przemysłu – które obecnie generują 60 proc. emisji gazów cieplarnianych w

Europie. Dla każdego państwa ustalane będą indywidualne cele zmniejszania emisji w tych sektorach. Bogatsze państwa cele wyższe, biedniejsze – niższe. Zgodnie z propozycją, wszystkim progi te zostaną podniesione.

- **Opłata od importu CO₂**

Komisja Europejska proponuje wprowadzenie pierwszego na świecie cła od importu dwutlenku węgla. Chodzi o to, by uniknąć ucieczki emisji, czyli by zapobiegać przenoszeniu produkcji przez firmy poza UE, gdzie normy emisyjne są niższe.

- **Więcej OZE**

Dyrektywa o OZE zakłada zwiększenie udziału źródeł odnawialnych w produkcji energii. Dotąd było to 32 proc. do 2030 r., KE proponuje 40 proc. Dla sektorów transportu, ciepłownictwa, budownictwa i przemysłu zostaną zaproponowane konkretne cele. Jednocześnie zastrzone zostaną kryteria dotyczące wykorzystania bioenergii: biomasy, biogazu, biopaliw.

- **Pochłanianie CO₂**

Zgodnie z propozycją KE państwa członkowskie zostaną zobowiązane do dbania o naturalne pochłaniacze i ich rozbudowywanie – tak, by UE jako całość spełniła cel pochłaniania 310 milionów ton CO₂ do 2030 roku. Poza tym UE ma dążyć do neutralności klimatycznej w sektorach użytkowania gruntów, leśnictwa i rolnictwa do roku 2035. W zakresie gospodarki leśnej KE zaznacza, że biomasa ma być zbierana i wykorzystywana w sposób zrównoważony. Do 2030 roku w UE mają zostać zasadzone trzy miliardy drzew.

- **Efektywność energetyczna**

KE chce zmniejszenia wykorzystania energii w Europie. Oszczędnościom energetycznym ma służyć m.in. pomysł modernizacji budynków sektora publicznego. Co roku ma być wykonywana w 3 proc. tych budynków.

- **Opodatkowanie energii**

Zmiana dyrektywy dotyczącej podatków od produktów energetycznych oznacza opodatkowanie wszystkich paliw kopalnych – obecnie funkcjonują obniżone stawki lub zwolnienia.

- **Statki i samoloty**

Proponowane zmiany zakładają, że żegluga morska wejdzie w skład systemu ETS, a lotnictwo utraci przywilej darmowych emisji. Do paliw do silników odrzutowych ma być dodawane więcej zrównoważonego paliwa, a paliwo lotnicze przestanie być objęte ulgą podatkową. Samoloty i statki mają mieć dostęp do czystej energii w głównych portach. Do tego ustanowiony ma być limit emisji gazów cieplarnianych dla statków, które będą zawijać do europejskich portów.

- **Nowy fundusz**

**Magiczny
Kraków**

By przeciwdziałać ubóstwu energetycznemu, KE chce powołać Społeczny Fundusz Klimatyczny, finansowany z budżetu UE, a także z 25 proc. środków nowego ETS. Fundusz w latach 2025-2032 dysponować będzie środkami w wysokości 72 mld euro. Będą on rozdzielane na podobnych zasadach, jak dotychczas. Polska byłaby największym beneficjentem tego funduszu, z 13 miliardami euro dofinansowania.

Zwiększony ma być również Fundusz Modernizacyjny na